

Impulsar la cultura de seguretat entre els professionals, tot un repte.

Belén Cochs Cosme¹; Anna Augé Ruiz¹; Gemma Navarro Rubio¹; Carmen Díaz Fernández¹; Miriam Caset Vicente¹; Javier Ramos Rodríguez¹; Francesc Novell Teixidó¹; Maria Antònia Villarino Marzo¹; Anna Maria Díaz Plana¹; Cristina Fortià Palahí¹; Montserrat Buscarons Alcázar¹; Cristina Netto Miranda¹; Maria del Mar Tedó Pérez¹; Sheila López Góngora¹; Noemí Martínez Rubio¹; Sandra Montmany Vioque¹; Óscar Duran Forteza¹; Albert Granero Lázaro¹; José Rider Lorenzo¹; Lara Berrocal Morales¹; Gemma Rayo Posadas¹

¹Parc Taulí Hospital Universitari

Temàtica: 04. Seguretat Clínica

Paraules clau: cultura de seguretat, seguretat del pacient, millora contínua

Introducció i objectius: La seguretat del pacient és clau per garantir una correcta assistència sanitària i de qualitat, és rellevant tant pels pacients com pels professionals sanitaris i les organitzacions.

Recentment s'ha constituït el Comitè de Qualitat i Seguretat del Pacient en la nostra institució amb l'objectiu de liderar i promoure la cultura de seguretat i de millora.

Objectius:

1. Millorar la qualitat de l'assistència sanitària potenciant la competència dels professionals amb formació en seguretat del pacient.
2. Implementar la cultura de seguretat i de millora contínua entre els professionals.

Material i mètodes: El juny 2022 es constitueix el Comitè de Seguretat i Qualitat del Pacient amb 16 professionals de 8 àmbits de coneixement (mèdic, quirúrgic, urgències, maternoinfantil, farmàcia, diagnòstic per la imatge, salut mental i sociosanitari), amb un professional mèdic i un d'infermeria per àrea.

Plantegem 4 eixos d'actuació:

1. Formació:
 - Formació en seguretat del pacient, en diversos formats: on-line, presencial i simulació.
 - Consolidar coneixements i habilitats en els membres del Comitè com a formadors de formadors.
 - Assessorament als professionals assistencials en situacions de crisi.
 - Creació d'un programa d'atenció a les segones víctimes.
2. Notificació i tractament dels incidents de seguretat:
 - Informació sobre el sistema de notificació d'incidentes.
 - Tractament dels incidents des d'una visió sistèmica, establint dinàmiques d'aprendre dels errors i evitant conductes punitives.
3. Comunicació:
 - Creació d'un espai a la web de la institució per informar sobre les bones pràctiques en seguretat i sobre els projectes realitzats o en curs.
 - Difusió i comunicació d'accions adreçades a prevenir i evitar la incidència d'efectes adversos agrupades en línies temàtiques.
 - Establir fòrums de comunicació
4. Implicar la participació dels pacients i ciutadans:
 - Transmissió d'informació útil d'interès a la ciutadania sobre la seguretat i com fer l'atenció sanitària més segura.
 - Incorporar pacients en el procés d'anàlisi de determinats incidents.

Resultats: El Comitè s'ha reunit de manera mensual des de la seva constitució.

Pel que fa a la formació i assessorament dels membres del Comitè, s'ha realitzat formació en metodologia d'anàlisi d'incidentes fet que ha permès que els referents d'àrea analitzin els incidents de risc baix i moderat de manera autònoma, i els incidents de risc alt o extrem conjuntament amb els membres experts del Comitè. També s'ha realitzat formació en comunicació i disculpa de l'error.

Durant l'any 2022 s'ha detectat un increment en el nombre d'incidentes notificats, 999 incidents l'any 2021 front 1085 l'any 2022, així com un augment en la notificació en àrees abans no representades al Comitè, com l'àrea maternoinfantil, amb 36 notificacions l'any 2021 versus 66 el 2022. Tanmateix s'ha observat un increment en la notificació per professional mèdic essent del 3.8% l'any 2021 vs un 8.6% l'any 2022.

Pel que fa a la comunicació, s'ha creat un espai a la pàgina web de la institució i s'està treballant en els primers continguts a difondre el proper mes. D'igual manera s'ha treballat amb els professionals de la institució la identificació inequívoca dels pacients, assolint resultats excel·lents.

Conclusions: L'assistència sanitària ha de garantir la seguretat dels pacients. La creació d'un Comitè de Qualitat i Seguretat del pacient que fomenti el lideratge participatiu, l'orientació sistèmica dels incidents, la formació dels professionals, la difusió i comunicació en seguretat és clau alhora d'implementar la cultura de seguretat en una organització.